

Ivan Sergejev
Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium

Teie 22.07.2026 nr 13-3/2562-1

Meie (kuupäev digiallkirjas) nr
4.1-5/1938-1

**Ettepanekud tuumaelektrijaama riigi eriplaneeringu
asukoha eelvaliku lähteseisukohtade ja keskkonnamõju
strateegilise hindamise programmi kohta**

Austatud härra Sergejev

Regionaal- ja Põllumajandusministeerium on tutvunud tuumaelektrijaama riigi eriplaneeringu asukoha eelvaliku lähteseisukohtade ja keskkonnamõju strateegilise hindamise programmiga. Alljärgnevalt edastame ettepanekud nimetatud dokumentide muutmiseks ja täiendamiseks.

Asukoha eelvaliku etapi esialgsed lähteseisukohad

- Palume täiendada asukoha eelvaliku lähteseisukohti põhimõttega, et kandidaatlade võrdlemisel hinnatakse tuumaelektrijaama ja selle taristu mõju tasakaalustatud regionaalarengule, ettevõtluskeskkonnale ning piirkondlike töökohtade loomisele.
- Regionaalne tasakaalustatus ja mõju asukohapiirkonna arengule tuleb käsitada asukohavaliku kriteeriumina, mitte piirkondliku soodustuse või kompensatsioonina.
- Mõju tuleb hinnata funktsionaalse toimepiirkonna ulatuses, arvestades keskuse ja tagamaa seoseid, sotsiaal-majanduslikku profiili ja arengu hetkeolukorda, tööjõu kättesaadavust, oskuste ja haridusasutuste seoseid, olemasolevaid tööstus-, sadama- ja taristueeldusi, pruunalade või juba kasutuses olevate alade kasutamise võimalusi ning kohalike teenuste, eluasemete ja liikuvustaristu vastuvõtuvõimet.

Mõjude hindamise programm

- Palume lisada mõjude hindamise programmi eraldi regionaalse mõju hindamise osa, mis käsitleb tuumaenergiajaama ehitus- ja käitusperioodi vahetut ning pikaajalist ruumilist mõju. Hindamisel tuleb käsitleda muuhulgas lisanduvate töökohtade teket, töökohtade kvaliteeti ja püsivust, täiendava tööjõu ja oskuste vajadust, kohaliku ettevõtluse tarneahela potentsiaali, mõju eluasemetele ja avalikele teenustele, kohaliku taristu koormusele, investeerimisvõimele, asustussüsteemile, piirkonna kuvandile ja demograafilisele olukorrale. Samuti võimalikke maakasutuskonflikte ning ettevõtluse ja kogukondade ootuste juhtimist.
- Meetmete kavandamisel tuleb eristada positiivse mõju võimendamist ja negatiivse mõju leevendamist ning tagada, et kohapõhised lahendused oleksid üldkohaldatavate ja

läbipaistvate põhimõtetega kooskõlas ning põhjendatud konkreetse mõjuga, mitte üldise piirkondliku erikohtlemise vajadusega.

Uuringute lähteülesanded

- Palume täiendada kavandatavate uuringute lähteülesandeid regionaalarengu analüüsiga, mis võrdleb kandidaatalasid piirkondliku ettevõtluse, tööhõive, tööjõu kättesaadavuse, oskuste ja haridusasutuste seoste, liikuvuse, taristu, teenuste, eluaseme, omavalitsuste arendusvõimekuse ja asustussüsteemi vaatest.
- Analüüs peab hindama mõju töökohtade loomisele mitte üksnes arvu, vaid ka kvaliteedi, püsivuse ja kohaliku lisandväärtuse alusel, samuti kaardistama ettevõtlus- ja tarneahela potentsiaali kaudu mõju olemasolevale tööstus-, logistika-, sadama-, hooldus- ja teenusettevõtete arengule.
- Uuring peab andma otsustajale võrreldava aluse, kuidas iga kandidaatala valik tuumaenergia jaama asukohaks aitaks kaasa tasakaalustatud regionaalarengule, sealhulgas sellele, kas mõju ja kasu jaotuvad mõistlikult keskuse ja tagamaa vahel ning kas kavandatavad meetmed on põhjendatud konkreetse mõjuga ega loo põhjendamatuid püsivaid piirkondlikke erisusi.

Mõju põllumajandusmaale

- Riigi eriplaneeringu koostamisel ning asukohaalternatiivide võrdlemisel peaks lähtuma muu hulgas põhimõttest minimeerida põllumajandusmaade, eelkõige väärtusliku põllumajandusmaa hõive. Väärtuslik põllumajandusmaa on piiratud ressurss ning selle säilitamine on oluline jätkusuutliku toidutootmise ja põllumajandustootmise järjepidevuse tagamiseks.
- Palume hinnata lisaks tuumaelektrijaama põhialale ja elektriühendustele ka selle toimimiseks vajaliku muu taristu, sealhulgas juurdepääsuteede, veevarustuse, jahutus- ja muude tehnorajatiste ning ehitusaegsete alade mõju põllumajandusmaale ja maaparandussüsteemidele. Eelistada tuleb lahendusi, mis väldivad toimivate põllumassiivide killustamist, säilitavad põllumajandusmaa kasutusväärtuse ning võimaldavad põllumajandusmaa jätkuvat sihipärast kasutamist.

Palume vastavalt dokumente täiendada, sealhulgas ka võrdluskriteeriume.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Triin Kõrgmaa

kantsler

Mae Alviste

5682 2853 mae.alviste@agri.ee

Kaire Luht

5885 1371 kaire.luht@agri.ee